

3.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 51. sjednici održanoj dana 30.12.2013 godine, d o n o s i:

## ZAKON

### O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

#### DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

##### Član 1.

###### (Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuju se način i uslovi za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, subjekti za pružanje besplatne pravne pomoći, korisnici besplatne pravne pomoći, uslovi i način za ostvarivanje, organ nadležan za pružanje besplatne pravne pomoći u Zeničko-dobojskom kantonu, (u daljem tekstu: Kanton), prava, dužnosti i ovlaštenja pravnih zastupnika, finansiranje i kontrola kvaliteta pružanja besplatne pravne pomoći, kao i nadzor nad provođenjem ovog zakona i druga pitanja od značaja za pružanje besplatne pravne pomoći.

##### Član 2.

###### (Besplatna pravna pomoć)

- (1) Besplatna pravna pomoć je oblik ostvarivanja prava fizičkog lica na pravično suđenje i jednak pristup pravdi pred sudom i drugim organima, čije troškove u cjelosti ili djelimično snosi nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći.
- (2) Odobrena besplatna pravna pomoć može se ograničiti samo pod uslovima propisanim u ovom zakonu.
- (3) Pravo na besplatnu pravnu pomoć obuhvata i pravo na oslobađanje od taksi koje se ostvaruje u skladu sa drugim zakonima i propisima.

##### Član 3.

###### (Minimum prava)

- (1) Prava utvrđena ovim zakonom predstavljaju minimum prava koja se drugim zakonima i propisima ne mogu umanjivati.
- (2) Lice ostvaruje besplatnu pravnu pomoć kod nadležnog organa za pružanje besplatne pravne pomoći.
- (3) Lice koje ostvari pravo na besplatnu pravnu pomoć pred nadležnim organom u mjestu svog prebivališta odnosno boravišta, uživa to pravo na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonom.

- (4) Sa ciljem ostvarivanja prava iz stava (3) ovog člana, nadležni organi odnosno subjekti za pružanje besplatne pravne pomoći, ostvaruju međusobnu saradnju.

#### Član 4.

##### (Značenje izraza)

- (1) Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
  - a) *Pravo na besplatnu pravnu pomoć*, u smislu ovog zakona, predstavlja pravo svakog fizičkog lica da uz ispunjenje određenih uslova traži i ostvari besplatnu pravnu pomoć u skladu sa ovim zakonom;
  - b) *Korisnik besplatne pravne pomoći* je svako fizičko lice kojem je odobrena besplatna pravna pomoć na osnovu ovog zakona;
  - c) *Licem lošeg imovinskog stanja* smatra se lice koje nema prihoda ili prema svom općem imovinskom stanju i stanju članova svog porodičnog domaćinstva, nema sredstava da plati punomoćnika i/ili radnje punomoćnika, te troškove postupka, bez štete za nužno izdržavanje sebe i svoje porodice;
  - d) *Članovima porodičnog domaćinstva korisnika besplatne pravne pomoći* smatraju se osobe utvrđene Porodičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine;
  - e) *dijete* –prema Međunarodnoj konvenciji o pravima djeteta i Porodičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine
  - f) *Subjektima pružanja besplatne pravne pomoći* smatra se nadležni organ propisan ovim zakonom, službe za besplatnu pravnu pomoć pri općinama, advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženja i fondacije registrovane za pružanje besplatne pravne pomoći i drugi subjekti, u skladu sa zakonom;
  - g) *Nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći* u Zeničko-dobojskom kantonu je Kantonalni zavod za pravnu pomoć (u daljem tekstu: Zavod);
  - h) *Oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći*, u smislu ovog zakona, su radnje i postupci kojima se korisniku besplatne pravne pomoći omogućava zaštita prava na pravično suđenje i jednak pristup pravdi;
  - i) *Pružalac besplatne pravne pomoći* je lice zakonom ovlašteno da za odobreni oblik besplatne pravne pomoći, korisniku pruži stručnu pravnu pomoć.

j) *Pravni zastupnik* je državni službenik nadležnog organa za pružanje besplatne pravne pomoći ovlašten da samostalno obavlja poslove pružanja besplatne pravne pomoći;

k) *Međunarodnim konvencijama* smatraju se svi međunarodni akti koji se odnose na pravo pojedinca na pravično suđenje i jednak pristup pravdi, a koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala.

#### Član 5.

##### (Ravnopravnost spolova)

Odredbе ovog zakona odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu.

### POGLAVLJE I - OBLICI OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI I POSTUPCI U KOJIMA SE OSTVARUJE

#### Član 6.

##### (Oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći)

(1) Besplatna pravna pomoć ostvaruje se kao pravo na:

- a) opće informacije o pravima i obavezama;
- b) pomoć u popunjavanju obrazaca;
- c) pravne savjete;
- d) pravnu pomoć pri sastavljanju svih vrsta podnesaka;
- e) zastupanje pred organima uprave i institucijama;
- f) zastupanje na sudu;
- g) pravnu pomoć u postupcima mirnog rješavanja spora (medijacija).

(2) Pravo na opće informacije o pravima i obavezama i pomoć u popunjavanju obrazaca za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć imaju sva lica bez obzira na ispunjavanje uslova propisanih ovim zakonom.

(3) Pravni savjet je detaljno informisanje o načinu i mogućnostima rješavanja određenog pravnog pitanja u konkretnoj pravnoj stvari.

(4) Pravna pomoć iz stava (1) ovog člana pruža se bez naknade, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

#### Član 7.

##### (Postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć)

(1) Besplatna pravna pomoć pruža se korisnicima

besplatne pravne pomoći u postupcima u kojima se ostvaruju i štite njihova prava i na zakonu zasnovani interesi.

(2) Postupci iz stava (1) ovog člana su:

- a) parnični postupak;
- b) vanparnični postupak;
- c) izvršni postupak;
- d) krivični postupak, u skladu sa zakonima o krivičnom postupku;
- e) prekršajni postupak;
- f) upravni postupak;
- g) upravni spor.

#### Član 8.

##### (Postupci u kojima se ne pruža besplatna pravna pomoć)

Ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć ne odnosi se na:

- a) postupak pred privrednim odjeljenjima nadležnih sudova;
- b) postupak registracije pravnih subjekata;
- c) postupak registracije preduzetničke ili obrtničke djelatnosti;
- d) postupak registracije udruženja i fondacija;
- e) postupak pribavljanja urbanističke saglasnosti i građevinske dozvole, te druge pravne radnje u vezi s građenjem, kao i postupci vezani za nepokretnu imovinu, izuzev postupaka za podjelu bračne stečevine nakon prestanka bračne ili izvanbračne zajednice;
- f) sastavljanje isprava o pravnim poslovima (jednostrani pravni poslovi, ugovori i sl.).

#### Član 9.

##### (Evidencija)

(1) O pruženoj besplatnoj pravnoj pomoći nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći (u daljem tekstu: nadležni organ), vodi evidenciju u manualnoj i elektronskoj formi.

(2) Način vođenja i sadržaj evidencija propisuje ministar Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministar)

## **POGLAVLJE II - KORISNIK I ZABRANA DISKRIMINACIJE KORISNIKA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI**

### **Član 10.**

#### **(Korisnik besplatne pravne pomoći)**

Korisnik besplatne pravne pomoći, (u daljem tekstu: korisnik), je fizičko lice kojem se pravna pomoć pruža prema uslovima, kriterijima i načinu ostvarivanja pravne pomoći propisanim ovim zakonom i to:

- a) državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prebivalište, odnosno boravište na teritoriji Kantona i drugo fizičko lice koje ima boravište na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- b) fizičko lice koje se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine pod međunarodnom zaštitom u skladu sa međunarodnim standardom, a naročito tražioc azila, izbjeglica, lice pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, apatrid, žrtva trgovine ljudima, u skladu sa obavezama koje Bosna i Hercegovina ima prema međunarodnim konvencijama.

### **Član 11.**

#### **(Zabrana diskriminacije)**

Korisnik besplatne pravne pomoći ima pravo na besplatnu pravnu pomoć pod uslovima propisanim ovim zakonom, bez obzira na njegovu rasu, boju kože, jezik, vjeru, etničku pripadnost, nacionalno ili socijalno porijeklo, veze s nacionalnom manjinom, političko ili drugo uvjerenje, članstvo u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanje, pol, polno izražavanje ili orijentaciju, kao i svaku drugu okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da mu onemoguću ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje, na ravnopravnoj osnovi, prava utvrđenih ovim zakonom.

### **Član 12.**

#### **(Obaveza zastupanja po međunarodnim konvencijama)**

Pravna pomoć se pruža građanima po međunarodnim konvencijama koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala.

## **POGLAVLJE III - USLOVI, KRITERIJI I NAČIN OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI**

### **Član 13.**

#### **(Ostvarivanje besplatne pravne pomoći po osnovu statusa)**

Pravo na besplatnu pravnu pomoć po osnovu statusa ostvaruje:

- a) korisnik stalne novčane pomoći ostvarene prema propisu o socijalnoj zaštiti;
- b) dijete;
- c) lice kome je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljelo lice smješteno u zdravstvenu ustanovu, ustanovu socijalne zaštite ili drugu specijaliziranu ustanovu;
- d) penzioner koji prima najnižu penziju, a nema drugih članova porodičnog domaćinstva koji ostvaruju redovna primanja i prihode;
- e) žrtva nasilja u porodici i nasilja u zajednici;
- f) žrtva silovanja tokom rata u BiH;
- g) nezaposleni demobilisani borac;
- h) član porodice šehida, poginulog borca, ratni vojni invalid i dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja u stvarima zaštite i ostvarivanju njegovih prava po tim osnovama i
- i) lica pod međunarodnom zaštitom iz člana 10. tačke b.) ovog zakona;
- j) civilne žrtve rata.

### **Član 14.**

#### **(Dokazivanje statusa)**

Status lica iz člana 13. stav (1) ovog zakona dokazuje se odgovarajućim dokumentima izdatim od nadležnog organa, kojima je utvrđen status tog lica.

### **Član 15.**

#### **(Ostvarivanje besplatne pravne pomoći po osnovu lošeg imovinskog stanja)**

- (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje lice lošeg imovinskog stanja kada to odobri nadležni organ.
- (2) Licem lošeg imovinskog stanja se, po odredbama ovog Zakona, smatra lice čiji mjesečni prihod i ukupan mjesečni prihod članova njegovog porodičnog domaćinstva ne prelazi iznos od 30% prosječne isplaćene mjesečne neto plaće zaposlenih u Zeničko-dobojskom kantonu, u prethodnoj kalendarskoj godini za jednog člana, i po 10% za svakog narednog člana njegovog porodičnog domaćinstva, a nema nekretnine i/ili drugu imovinu koja može biti predmet izvršenja po Zakonu o izvršnom postupku koji se primjenjuje u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (3) Ne smatra se licem lošeg imovinskog stanja lice koje živi u zajedničkom domaćinstvu sa punoljetnim članom svoje porodice, a koji je takvog imovinskog stanja da je u mogućnosti da snosi njegove troškove advokatskih usluga.

(4) Kod utvrđivanja slabog imovinskog stanja lica iz stava (2) ovog člana, neće se uzimati u obzir prihod i imovina članova njegove porodice, koji sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu, a protivstranka su u postupku.

#### **POGLAVLJE IV - POSTUPAK OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI**

##### **Član 16.**

###### **(Zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći)**

- (1) Zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći, uz priložene dokaze o ispunjavanju uslova propisanih ovim zakonom, podnosi se nadležnom organu na obrascu koji propisuje ministar Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu Ministar).
- (2) Podnosilac zahtjeva uz zahtjev prilaže svoju ovjerenu pisanu izjavu i ovjerenu pisanu izjavu punoljetnih članova svog porodičnog domaćinstva o imovinskom stanju, kao i svoju ovjerenu pisanu izjavu i pisanu izjavu punoljetnih članova svog porodičnog domaćinstva o dopuštanju uvida u sve podatke o imovini i prihodima.
- (3) Za tačnost podataka navedenih u zahtjevu podnosilac zahtjeva odgovara krivično i materijalno.

##### **Član 17.**

###### **(Provjera podataka)**

- (1) Nadležni organ, prema vlastitoj procjeni, provjerava činjenice navedene u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva i punoljetnih članova njegovog porodičnog domaćinstva.
- (2) Na zahtjev nadležnog organa, organi i pravna lica dužna su dostaviti podatke kojim raspolažu ili vode evidenciju o činjenicama navedenim u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva.

##### **Član 18.**

###### **(Odlučivanje o zahtjevu)**

O zahtjevu za pružanje besplatne pravne pomoći odlučuje ovlašteno lice nadležnog organa bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

##### **Član 19.**

###### **(Vremensko važenje odobrene pravne pomoći)**

- (1) Odobrena besplatna pravna pomoć važi do pravosnažnog okončanja postupka za koji je odobrena, ukoliko ranije nije otkazana ili opozvana.

- (2) U izuzetno opravdanim slučajevima, besplatna pravna pomoć se može odobriti i za postupke po vanrednim pravnim lijekovima i za postupke pred ustavnim sudom.

##### **Član 20.**

###### **(Odbijanje pružanja besplatne pravne pomoći)**

- (1) Besplatna pravna pomoć podnosiocu zahtjeva odnosno korisniku besplatne pravne pomoći, neće se pružiti ili će biti uskraćena:
  - a) ako nisu ispunjeni kriteriji iz člana 13. odnosno člana 15. ovog zakona,
  - b) ako se radi o neopravdanom vođenju postupka,
  - c) ako se radi o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć,
  - d) ako se podnosilac zahtjeva odnosno korisnik besplatne pravne pomoći ponaša izrazito nasilnički, nepristojno i uvredljivo prema pružaocu pravne pomoći i
  - e) u drugim opravdanim slučajevima.
- (2) Neopravdano vođenje postupka u smislu stava (1) tačka b) ovog člana postoji kada je podnosilac zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć u očiglednom nesrazmjeru sa stvarnim izgledom za uspjeh, kao i kada želi da vodi postupak radi postizanja svrhe, koja je suprotna načelima poštenja i morala.
- (3) Zloupotreba prava na besplatnu pravnu pomoć, u smislu stava (1) tačka c) ovog člana postoji kada je podnosilac zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć dao netačne podatke o ispunjavanju kriterija iz ovog zakona, ili ako u slučaju promijenjenih okolnosti u toku vođenja postupka, prema kojima ne bi imao pravo na besplatnu pravnu pomoć, iste nije prijavio nadležnom organu.
- (4) U slučaju iz stava (1) ovog člana, direktor Zavoda ili pravni zastupnik koga direktor ovlasti, će odbiti zahtjev za besplatnu pravnu pomoć ili uskratiti dalje pružanje odobrene pravne pomoći, o čemu će pismeno obavijestiti podnosioca zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć odnosno korisnika besplatne pravne pomoći.
- (5) Nezadovoljna stranka ima pravo, u roku od osam dana od dana prijema obavijesti iz stava (4) ovog člana, na istu izjaviti pritužbu Ministarstvu za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona.
- (6) O pritužbi rješenjem odlučuje ministar navedenog ministarstva u roku od osam dana od dana podnošenja pritužbe.

(7) Ukoliko se, nakon utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti, utvrdi da je pritužba bila osnovana, rješenjem iz stava (6) ovog člana će se naložiti Zavodu da postupi po zahtjevu stranke.

(8) Zavod je dužan postupiti po rješenju iz stava (6) odnosno stava (7) ovog člana.

#### **Član 21.**

##### **(Slučajevi kada postoji obaveza plaćanja naknade za poduzete radnje)**

- (1) Poslovi pružanja pravne pomoći od strane pravnih zastupnika Zavoda, obavljaju se besplatno.
- (2) Obaveza plaćanja pravne pomoći postoji kada se tokom postupka ili po njegovom završetku, po službenoj dužnosti ili po prijavi bilo kog lica, utvrdi da je korisnik pravne pomoći imao ili ima dovoljno sredstava za plaćanje zastupanja i da nije ispunjavao kriterije za pružanje besplatne pravne pomoći.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, direktor Zavoda ili pravni zastupnik koga on ovlasti, će donijeti rješenje o poništavanju ili izmjeni rješenja o pružanju pravne pomoći u slučaju da je postupak okončan, odnosno rješenje o obustavljanju pružanja pravne pomoći u slučaju da je postupak u toku.
- (4) Rješenjem iz stava (3) ovog člana ujedno će biti odlučeno o obavezi plaćanja naknade za sve radnje poduzete tokom pružanja pravne pomoći i zastupanja tog korisnika, kao i obavezi plaćanja drugih troškova nastalih u vezi s tim.
- (5) Iznosi naknada iz stava (4) ovog člana obračunavaju se prema advokatskoj tarifi i prihod su Budžeta Kantona.

#### **DIO DRUGI - SUBJEKTI OVLAŠTENI ZA PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI**

#### **Član 22.**

##### **(Subjekti)**

- (1) Besplatnu pravnu pomoć u skladu sa odredbama ovog zakona pruža Kantonalni zavod za pravnu pomoć.
- (2) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružati: službe za besplatnu pravnu pomoć pri općinama odnosno državni službenici koji su zaposleni u općini i koji ispunjavaju uslove propisane članom 32. stav (2) ovog zakona, advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženja i fondacije registrovane za pružanje besplatne pravne pomoći i drugi subjekti, u skladu sa drugim zakonima.

#### **Član 23.**

##### **(Pravo zastupanja)**

- (1) Pravo zastupanja korisnika besplatne pravne pomoći u skladu sa procesnim zakonima u Bosni i Hercegovini imaju:
  - a) pravni zastupnici Kantonalnog zavoda za pravnu pomoć (u svojstvu branioca i/ili punomoćnika), pod uslovima propisanim ovim zakonom,
  - b) advokati - članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini,
  - c) zaposlenici općinskih službi za besplatnu pravnu pomoć odnosno državni službenici koji su zaposleni u općini i koji ispunjavaju uslove propisane članom 32. stav (2) ovog zakona,
  - d) članovi udruženja koja su registrovana za pružanje besplatne pravne pomoći, u skladu sa uslovima propisanim procesnim zakonima koji se odnose na punomoćnike stranke,
- (2) Pravni zastupnik iz stava (1) tačka a) ovog člana može biti postavljen za branioca licu lošeg imovnog stanja lišenom slobode, odnosno osumnjičenom ili optuženom, na način i po postupku utvrđenom Zakonom o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br.35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07,9/09 , 12/10, 8/13).

#### **POGLAVLJE I - KANTONALNI ZAVOD ZA PRAVNU POMOĆ**

#### **Član 24.**

##### **(Status Kantonalnog zavoda za pravnu pomoć)**

Kantonalni zavod za pravnu pomoć, prema Zakonu o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:13/08, 3/10, 6/12), ima status samostalne upravne organizacije.

#### **Član 25.**

##### **(Organizacija i način funkcioniranja Zavoda)**

Organizacija i način funkcioniranja Zavoda regulisani su odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 35/05).

#### **Član 26.**

##### **(Unutrašnja organizacija)**

Unutrašnja organizacija Zavoda utvrđuje se pravilnikom, koji donosi direktor uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

**Član 27.****(Nadležnost Zavoda)**

- (1) Zavod osigurava pružanje besplatne pravne pomoći na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom kako bi se građanima omogućilo ostvarivanje prava na jednak pristup pravdi i pravo na pravično suđenje.
- (2) Zavod će pružati usluge besplatne pravne pomoći u svim općinama na području Zeničko-dobojskog kantona, po načelu uredovnih dana, a bliže odredbe o tome regulirat će se u Pravilniku o načinu pružanja pravne pomoći po načelu uredovnih dana u općinama na području Zeničko-dobojskog kantona, koji će donijeti ministar Ministarstva.

**Član 28.****(Edukacija kadrova i kontrola kvaliteta)**

- (1) Zavod osigurava kontinuiranu edukaciju kadrova koji pružaju besplatnu pravnu pomoć.
- (2) Zavod kontinuirano kontroliše kvalitet i kvantitet pružanja besplatne pravne pomoći i predlaže mjere za unapređenje sistema upravljanja i pružanja besplatne pravne pomoći.

**Član 29.****(Javnost rada i izvještavanje)**

- (1) Zavod osigurava kontinuirano pružanje informacija javnosti o ciljevima, načinu obezbjeđenja i drugim pitanjima iz oblasti besplatne pravne pomoći.
- (2) Radi praćenja i unaprijeđenja besplatne pravne pomoći, Zavod podnosi Vladi i Skupštini Kantona godišnji izvještaj o radu s prijedlogom mjera za unapređenje sistema pružanja pravne pomoći, koji sadrži podatke o broju korisnika besplatne pravne pomoći po oblastima u kojima je pružena pravna pomoć, broju i vrsti postupaka pred pravosudnim organima, organima uprave i drugim pitanjima, broju predmeta koji su u toku i drugim pitanjima od značaja za izvještavanje o pružanju besplatne pravne pomoći.

**ODJELJAK A - RUKOVOĐENJE I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA ZAVODA****Član 30.****(Rukovođenje)**

- (1) Radom Zavoda rukovodi direktor koji je rukovodeći državni službenik i koji se imenuje u skladu sa propisima koji regulišu postupak i način imenovanja direktora samostalnih kantonálnih upravnih organizacija.
- (2) Za direktora može biti imenovan diplomirani pravnik, koji pored općih i posebnih uslova utvrđenih zakonom,

ima položen pravosudni ispit i pet godina radnog iskustva u radu na pravnim poslovima, nakon položenog pravosudnog ispita.

- (3) Direktor je naredbodavac za raspolaganje budžetskim sredstvima određenim za finansiranje rada Zavoda.
- (4) Direktor za svoj rad odgovara Vladi Kantona.

**Član 31.****(Vršenje dužnosti direktora)**

- (1) U slučaju da direktoru prestane radni odnos ili da nije u mogućnosti obavljati dužnost u dužem vremenskom periodu, Vlada Kantona može imenovati vršioca dužnosti direktora, ali najduže na period od šest mjeseci.
- (2) U slučaju privremene odsutnosti, dužnost direktora vrši pomoćnik direktora koga direktor pismenim aktom odredi.

**Član 32.****(Pomoćnici direktora)**

- (1) Pomoćnici direktora su rukovodeći državni službenici koji se postavljaju na način i u postupku utvrđenom zakonom za rukovodeće državne službenike kantonálnih organa državne službe.
- (2) Pravilnikom iz člana 26. ovog Zakona se, pored ostalog, utvrđuje broj pomoćnika direktora i određuju uslovi za njihovo postavljenje s tim da, za pomoćnika direktora može biti postavljen diplomirani pravnik, koji pored općih i posebnih uslova utvrđenih zakonom, ima položen pravosudni ispit i tri godine radnog iskustva u radu na pravnim poslovima, nakon položenog pravosudnog ispita.
- (3) Pomoćnici direktora su ovlaštene za obavljanje svih poslova iz nadležnosti Zavoda, u skladu sa odredbama ovog Zakona, Pravilnika iz člana 26. ovog zakona i drugih propisa.

**Član 33.****(Državni službenici i namještenici)**

Poslove u Zavodu, osim poslova koje vrše direktor i pomoćnici direktora, obavljaju i državni službenici i namještenici, što se utvrđuje Pravilnikom iz člana 26. ovog Zakona.

**ODJELJAK B - PRAVA I DUŽNOSTI ZAPOSLENIKA ZAVODA****Član 34.****(Prava zaposlenika)**

Zaposlenici u Zavodu, imaju pravo na plaću i druga lična primanja, kao i ostala prava iz radnog odnosa, u skladu sa

propisima kojima su ta prava utvrđena za rukovodeće državne službenike, odnosno državne službenike ili namještenike odgovarajućeg ranga u kantonalnim organima državne službe.

### Član 35.

#### (Prava i dužnosti pravnih zastupnika)

- (1) Direktor i pomoćnici direktora su pravni zastupnici Zavoda.
- (2) Pravni zastupnik je ovlašten za samostalno pružanje besplatne pravne pomoći.
- (3) Pravni zastupnik je nezavisan i samostalan u vršenju svojih poslova i ima pravo i dužnost da u okviru dobijenog ovlaštenja poduzima sve pravne radnje koje su po njegovoj ocjeni u interesu korisnika pravne pomoći.
- (4) Pravni zastupnik ima pravo na uvećanje plaće u visini od 20% zbog posebnih uslova rada iz člana 30. stav (2) i člana 32. stav (2) i zbog posebnih ovlaštenja iz stava (2) i (3) ovog člana.

### Član 36.

#### (Obaveza čuvanja službene tajne)

- (1) Pravni zastupnik je dužan da pruža pravnu pomoć savjesno i stručno, u skladu sa ustavom, zakonom i drugim propisima.
- (2) Pravni zastupnik je dužan da čuva kao službenu tajnu sve što je saznao ili mu je stranka povjerila, izuzev ako je u svojstvu branitelja oslobođen ove obaveze na osnovu izričitog ili prešutnog odobrenja stranke, kao i u slučajevima kada branitelj posumnja da predstoji izvršenje težeg krivičnog djela ili kada se pokrene parnica radi namirenja troškova i izdataka koje je stranka prouzrokovala Zavodu lažno prikazujući svoje imovinsko stanje, a u cilju obezbjeđenja besplatnog zastupanja.
- (3) Službenu tajnu iz stava 2. ovog člana dužni su čuvati i drugi zaposlenici koji rade ili su radili u Zavodu.

### Član 37.

#### (Razlozi za odbijanje zastupanja)

- (1) Pravni zastupnik će odbiti odbranu i zastupanje u krivičnim stvarima:
  - a) ako je lično oštećen, odnosno ako je bračni ili vanbračni drug oštećenog ili tužitelja, njegov srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili po tazbini do drugog stepena,
  - b) ako je pozvan kao svjedok u istom predmetu,

- c) ako je postupao u istom predmetu u vršenju sudske i/ili tužilačke funkcije,
- d) u drugim slučajevima predviđenim posebnim zakonom.

- (2) Pravni zastupnik će odbiti zastupanje u parničnom postupku:

- a) ako je pružao pravnu pomoć suprotnoj stranci u istom predmetu ili po bilo kom pitanju vezanom za taj predmet,
- b) ako je suprotnoj stranci u istom predmetu, pravnu pomoć pružao drugi pravni zastupnik Zavoda,
- c) ako je postupao u istom predmetu u vršenju sudske i tužilačke funkcije ili kao ovlaštena službena osoba bilo kog organa
- d) ako on ili bilo ko drugi od zaposlenika Zavoda, ima lični interes koji je, ili može biti u sukobu sa interesima zastupane stranke.

- (3) Pravni zastupnik će odbiti odbranu i zastupanje u krivičnim i prekršajnim stvarima i zastupanje u građanskom i upravnom postupku i upravnom sporu i u drugim slučajevima predviđenim zakonima kojima se reguliše krivični, prekršajni, parnični i upravni postupak i upravni spor.

### Član 38.

#### (Otkazivanje punomoći)

- (1) Odmah po saznanju za postojanje razloga i okolnosti iz člana 37. ovog Zakona, pravni zastupnik je dužan otkazati punomoć stranci.
- (2) Po otkazivanju punomoći pravni zastupnik je dužan u periodu od 30 dana nastaviti pružati pravnu pomoć, ako je to neophodno da se od stranke otkloni kakva šteta, osim u slučaju kada je stranka imenovala drugog zastupnika ili se preduzimanju tih radnji izričito protivi.
- (3) Pravni zastupnik nije dužan postupati u skladu sa stavom (2) ovog člana ako stranka otkáže punomoć, ali je dužan u momentu otkazivanja punomoći u pismenoj formi obavijestiti stranku o svim relevantnim rokovima kao i zakazanim terminima u konkretnom predmetu.

### Član 39.

#### (Dužnosti pravnog zastupnika kao branioca)

- (1) Pravni zastupnik kao branilac tokom krivičnog postupka mora, zastupajući lice lišeno slobode, odnosno osumnjičenog ili optuženog, preduzimati sve

neophodne radnje u cilju utvrđivanja činjenica i prikupljanja dokaza koji idu u korist lica koje brane, kao i radi zaštite njegovih prava.

- (2) Prava i dužnosti pravnog zastupnika kao branioca ne prestaju u slučaju opoziva, sve dok ga sudija odnosno vijeće ne razriješe te dužnosti.

#### **Član 40.**

##### **(Obaveza informisanja)**

Pravni zastupnik je dužan da informiše stranku koju zastupa o preduzetim radnjama u postupku i o svim drugim činjenicama relevantnim za tok i ishod konkretnog postupka.

#### **Član 41.**

##### **(Obaveze u ponašanju pravnog zastupnika)**

Pravni zastupnik ne smije:

- a) dozvoliti da porodični, društveni, politički i/ili drugi odnosi utiču na vršenje njegovih službenih dužnosti,
- b) upotrijebiti ili se koristiti ugledom Zavoda da ostvari svoje privatne interese ili privatne interese drugih,
- c) postupati ili dopustiti drugima da postupaju na način da se stiče utisak da je bilo ko u posebnom položaju i da može vršiti utjecaj na pravnog zastupnika ili na ishod postupka.

#### **Član 42.**

##### **(Zabrana obavljanja drugih poslova)**

Pravni zastupnik ne smije obavljati dužnost, djelatnost ili biti na položaju koji dovodi do sukoba interesa sa njegovim dužnostima, a naročito:

- a) ne smije obavljati dodatnu djelatnost za koju se plaća naknada, osim u slučaju kada je to posebno odobreno,
- b) ne smije biti član upravnih i drugih odbora političkih stranaka i ne smije slijediti upute političkih stranaka.

#### **Član 43.**

##### **(Dužnosti pravnih zastupnika)**

- (1) Pravni zastupnik je dužan razmotriti i postupati po svim predmetima koji su mu dodijeljeni, osim u predmetima u kojima postoje razlozi za njegovo izuzeće.
- (2) Pravni zastupnik je dužan da kontinuirano radi na usavršavanju i povećavanju nivoa svoje profesionalne stručnosti za obavljanje poslova pružanja pravne pomoći.

- (3) Pravni zastupnik je dužan preduzimati radnje u vršenju odbrane ili zastupanja na krajnje profesionalan, strpljiv i dostojanstven način, kako prema nosiocima sudske i tužilačke funkcije, tako i prema ostalim službenim licima, strankama koje zastupa i protivnim strankama, svjedocima, advokatima i drugim licima sa kojima službeno kontaktira.

#### **Član 44.**

##### **(Način postupanja pravnog zastupnika)**

- (1) Pravni zastupnik ne smije pokrenuti, dozvoliti niti uzimati u obzir razgovor sa sudijom bez prisustva suprotne stranke u vezi sa postupkom koji je u toku, osim na zakonom dopušten način.
- (2) Pravni zastupnik je obavezan da svoje poslove obavlja brzo, efikasno i pravično, uz poštovanje prava svih uključenih strana da budu saslušane i da se njihovi sporovi riješe bez nepotrebnog odgađanja i/ili troškova.

#### **Član 45.**

##### **(Obavijest o nedozvoljenom ponašanju)**

- (1) Ako neko dođe do saznanja da je pravni zastupnik ili drugi zaposlenik Zavoda postupio suprotno odredbama ovog Zakona ili bilo kog drugog zakona, što ga čini nepodobnim za vršenje poslova u Zavodu, ima pravo i dužnost da o tome obavijesti direktora Zavoda.
- (2) Pravni zastupnik koji posjeduje informaciju o mogućem kršenju ovog Zakona od strane drugog pravnog zastupnika, dužan je o tome obavijestiti direktora Zavoda, a ukoliko se ta informacija odnosi na direktora, dužan je o tome obavijestiti ministra pravosuđa, koji preispituje osnovanost primljene informacije i o tome obavještava Vladu Kantona.

## **DIO TREĆI - FINANSIRANJE, SARADNJA I STRUČNO USAVRŠAVANJE**

#### **Član 46.**

##### **(Finansiranje)**

- (1) Sredstva za organizovanje i pružanje besplatne pravne pomoći od strane nadležnog organa osiguravaju se u Budžetu Kantona.
- (2) Sredstva za pružanje pravne pomoći udruženjima i fondacijama registrovanim za pružanje besplatne pravne pomoći osiguravaju se na osnovu odobrenog projekta, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

#### **Član 47.**

##### **(Međusobna saradnja nadležnih organa)**

- (1) Nadležni organ uspostavlja saradnju sa drugim organima osnovanim za pružanje besplatne pravne



pomoći, udruženjima i fondacijama registrovanim za pružanje besplatne pravne pomoći i drugim subjektima ovlaštenim za pružanje besplatne pravne pomoći, u cilju razmjene informacija i prakse u oblasti besplatne pravne pomoći.

- (2) Nadležni organ saraduje sa centrima za socijalni rad, nadležnim ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima, u cilju praćenja prakse primjene zakonskih odredbi u određenim oblastima i analize potrebe građana da svoja prava i obaveze definisane tim zakonima, rješavaju uz pružanje besplatne pravne pomoći.

#### Član 48.

##### (Edukacija kadrova i unapređenje kvaliteta)

- (1) Nadležni organ osigurava stručno usavršavanje pravnih zastupnika u svim oblastima prava kao i u oblasti međunarodnih standarda, propisa i prakse kako bi se osigurao kontinuirani razvoj kvaliteta pružene usluge.
- (2) Nadležni organ kontinuirano unapređuje kvalitet i kvantitet pružanja besplatne pravne pomoći.

#### Član 49.

##### (Odgovornost zaposlenika Zavoda)

Pravni zastupnici i ostali zaposlenici u Zavodu, odgovorni su za svoj rad shodno odredbama ovog zakona i drugih propisa kojima je to regulisano za rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike organa državne službe.

### DIO ČETVRTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### Član 50.

##### (Nadzor nad primjenom zakona)

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo za pravosuđe i upravu Kantona.

#### Član 51.

##### (Podzakonski akti i obrasci)

Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencija o pruženoj pravnoj pomoći, obrazac zahtjeva za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, obrazac izjave o imovinskom stanju, obrazac izjave o dopuštanju uvida u podatke o imovini korisnika i punoljenih članova njegovog porodičnog domaćinstva i Pravilnik o načinu pružanja pravne pomoći po načelu uredovnih dana u općinama na području Zeničko-dobojskog kantona, donosi Ministar u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

#### Član 52.

##### (Stupanje na snagu zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-27579/13

Datum, 30.12.2013. godine

Zenica

**PREDSJEDAVALAČI**

**Sretko Radišić, s.r.**

#### 4.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 52. sjednici održanoj dana 28.01.2014. godine, d o n o s i

### Z A K O N

#### O IZMJENI ZAKONA O NABAVLJANJU, DRŽANJU I NOŠENJU ORUŽJA I MUNICIJE

#### Član 1.

##### (Predmet)

U Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/13), u članu 59. stav (1) riječi „u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona“ zamjenjuju se riječima „do 30.06.2014. godine“.

#### Član 2.

##### (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, a primjenjuje se od 07.01.2014. godine.

Broj: 01-02-2051/14

Datum, 29.01.2014. godine

Zenica

**PREDSJEDAVALAČI**

**Sretko Radišić, s.r.**